

DANICA.

CERKVEN ČASOPIS ZA SLOVENSKE POKRAJINE.

Oče naš v sonetih.

Temuč reši nas hudega. Amen.

VII.

Ti, ki si rešil levov Daniela,
Mladenčem trem ohladil peč ognjeno,
Ki varoval Judito, čisto ženo,
Suzano rešil iz pohôte žrela.

Ko suša, glad trpinči Izraela,
Elija prosi, moli zanj iskreno:
Storiš, da polje zopet je zeleno,
In rešiš ljudstvo, ki pokoro dela.

I nas, preljubi Oče! zlo napada,
Prežé sovragi črni na vse strani,
Pritisk na srce silovit je zmamen.

A ti, dobrotni Oče! si nam nada,
Telo in dušo čista nam ohrani,
In reši vsega hudega nas. Amen.

Radoslav Silvester.

XVIII. nedelja po binkoštih.

In se zanašam, da ta, kateri je začel dobro delo v vas, je tudi dokonča do dneva Jezusa Krista.
(Filip. 1, 6.)

O dveh učencih nam pripoveduje življenje svetnikov. Ljubezen do vednosti in ljubezen do Boga je vezala njuni srci in edino veselje jima je bila ta misel, kako naj se podpirata drug drugega, da bi tem go-

toveje dosegla nebesa. Kar ima najvišega in najlepšega svet, to jima je bilo vedno pred očmi: učenost namreč in krepost. Zato sta vedela prav za prav le za dve poti: prva je bila pot v šolo in druga pot v cerkev. — Bila sta to sveta mladeniča: Bazilij in Gregorij Nacijanski.

Če premišljuje prijatelj mladine te črte iz življenja navedenih svetnikov, navdaja ga misel: ta dva sveta učenca Bazilija in Gregorija Nacijanskega morala bi posnemati šolska mladina tudi dan današnji. Tudi današnje dni bi morala ena pot mladini biti: pot v šolo, pot pridnosti; a druga pot v cerkev, t. j. pobožnosti pot. — Vse druge poti naj bi bile šolski mladini bolj ali manj neznane.

In prav zato, ker ste uprav ti dve poti tako važni za učečo se mladino, namenil sem se danes, ko smo po pričetem novem šolskem letu prvokrat tu zbrani — vam, dragi, govoriti o poti v šolo, t. j. o potrebnih pridnostih za vašo mladino in o poti v cerkev, t. j. o potrebnih pobožnostih za vašo mladino.

Upam, da vam v srcu ostanejo te prve moje besede do vas o pričetem novem šolskem letu. To upam zato, ker vam Bog ni dal dragocenejšega posestva od vaših otrok. Zato vam, starišem, sveteje dolžnosti na svetu ni, nego vam je vsestranska skrb za svoje otroke. V tem smislu vas prisrčno pozdravljam proseč, da sledite tem mojim besedam, ki naj jim Bog da svojo rast.

Prva mladina pot v pričetem šolskem letu je pot v šolo, t. j. pridnosti pot.

„V potu svojega obraza bodeš jedel svoj kruh“, tako se glasi kazen, grehu napovededana v raju. In od tistega časa se na svetu nič več ne pridobiva brez trdega dela.

Le poprašaj bogatina: od kod njegovo premoženje. In odgovori ti: Po trudu in pridnosti je pridobljeno in sicer po trudu in pridnosti koj iz mlada. „Rana ura, zlata ura.“ Le ta namreč, kdor je zarano krenil na pot pridnosti, le ta s časom kam pride. Kdor pozneje: o poletju ali ob jeseni svojega življenja z delom prične — pričel je večidel prepozno.

Le ozrite se, dragi, krog sebe. Prav lahko mogoče, da vgledate človeka, ki je v svoji mladosti bil tudi v šolskih klopeh. V dar mu je bila sicer dobra glava; a pridnost mu ni bila lastnost. Zato mu je lenoba strgano suknjo obesila krog rame in potisnila mu v roke palico beraško. Ljudstvo pa morda pomenljivo kaže za njim nazivljajoč ga „gosposkega berača“.

Zato mladina, ki se je podala v šolo, začetne pridnosti med šolskim letom nikoli opustiti ne sme. Kakor za življenje sploh, tako posebno še za šolska leta velja ravnilo: „Nobeden dan brez dela!“ — Nejeverski modrijan Seneka nam je prav tehten bodrilec do pridnosti, ko govori: „Ne spodobí se mlademu človeku, da bi se potú strašil na svojem čelu.“

Pridnost, ki se je privadi mlad človek, ona ga spremlja kakor druga narava po vseh potih v življenju. Težko bi mogoče bilo, da ti priden človek — človek vedno in vselej na delu — zabrede kedaj v grde strasti.

Druga mladina pot — če hoče posnemati sveta učenca Bazilija in Gregorija iz Nacijanca — je v pričetem šolskem letu pot v cerkev, t. j. pot pobožnosti.

S pridnostjo je nekaj doseženega, a ne vse. Če se je kedo po svoji pridnosti naučil še toliko; a ni bil pobožen, on ni dosegel kaj prida. Sv. Avgustin namreč uči

govoreč: „Zelo se moti ta, ki meni, da do resnice pride z nerodnim življenjem.“

Vprašam: Ali je zelo težko naši mladini hoditi po poti pobožnosti? Odgovoriti mi je, da to ni tako težko, kakor bi se menilo na prvi pogled. Le poglejmo zopet na sv. Bazilija in sv. Gregorija Nacijanškega. V mestu Atenah, kjer sta ona dva hodila v šolo, je učilnice obiskoval tudi Julijan Apostat, poznejši krvoločni vladar. S tem že takrat neurnim mladim človekom naša dva svetnika nista hotela ničesa opraviti imeti: ker vedela sta, da bi ju njegova slaba družba spriditi vtegnila.

Eno torej, dragi mi stariši, če hoče vaša mladina v tem šolskem letu pobožno živeti, je to, da se slabe družčine ogiba bolj nego strupene kače. Koliko mladine bi ostale neoporečene, da bi se bila o pravem času zavarovala pred slabo tovarišijo. Zato naj bo vaši mladini vse šolsko leto pred očmi izrek: „Po hudi tovarišiji rada glava boli.“

A ne le čuvati se slabe družbe, tudi česa storiti je treba mladini, da bode pobožna. — Učeče se mladine molitev naj bode tista rosa iz višave, ki naj orodoviti vsako nje šolsko delo. Moliti naj se navadijo mladi ljudje v veselih in grenkejih urah; moliti morajo, kadar jim treba pomoči iz nebes in v molitvi se morajo Bogu zopet zahvaljevati. Znamenjem sv. križa pričenjaj, mladina, vsako svoje delo; z molitvijo je končuj. Pričetek tvojega delalnega dneva ob jutranji uri bodi molitev — in molitev konec tvojega dela na večer. In katera je lepša ter hasnoviteja molitev za té od rožnega venca, ki je ob enem tudi odločena molitev prav temu mesecu, ki ga pričenjamo danes? Katera večerna molitev je pač bolj narodno-slovenska od molitve rožnega venca?

* * *

Z upom obile žetve črni zemlji izroča semena kmetič pomladi. Ne vé sicer, ali se po leti nad rmeno pšenico vsuje ledena toča; ne vé, ali mu čez travnike prihrumi povodenj ropajoča; tudi ne vé, ali ne pade pozneje slana bujno ajdo vničujoča — ven-

der pa zaupaje na vsedobrega Boga pričakuje očetovskega varstva od zgoraj.

Tako, dragi moji, tudi danes začetkom šolskega leta ne vemo, kakošen sad obrode plodovita semena, ki se zasejo to šolsko leto v njive mladine pameti in mladinih src. Prosimo pa Očeta luči in vseh blagih darov; prosimo razsvitljevalca našega uma in naše pameti sv. Duha, da bi nam postala letošnja naša žetev po naših šolah prav polnozrnska in prav obila. — Za podporo svojemu nad vse plemenitemu naporovanju v šoli in na svojih domovih pa zaupno pokličemo: „Marijo pomagaj“ in svojega šolskega priprošnjika z belo lilijo v roki: sv. Alojzija. Amen.

Sveti Peter Forerij (Fourier) in škof rezenški Mihael Wittmann, vstanovnika kongregacije ubogih šolskih sester „de Notre Dame“.

1. Sveti Peter Forerij.

(Dalje.)

Kmalu se je po vsem svetu in po vsi deželi dognala novica o smrti preblaženega starčka. Ljudje so sploh govorili, da je umrl svetnik. V zimskem času, v slabem vremenu je hitelo ljudstvo v Gray, da bi videlo, da bi počastilo mrtvega „dobrega očeta.“ — Ljudstvo ni toliko molilo zanj, temuč bolj priporočalo se mu je. Že sedaj so ga ljudje klicali na pomoč.

Mislili so redovni kanoniki pripeljati truplo v Lotaringijo v Pont-a-Musson in je tam pokopati v rakev, pripravljeno redovnim generalom, a prebivalci mesta Gray-a niso imeli volje dati jim tega dragocenega zaklada.

Mestne gospodičine so nemudoma zbrale denarja za napravo svinčene in kositarne krste in druge bogato in umetno okrašene iz hrastovega lesa. — Vojvoda Karol IV. je zahteval v pismu, pisanem v Treviru, da se prepeljejo svetnikovi ostanki v Lotaringijo, in kanoniki in sestre „naše ljube Gospe“ so silile, da se to kmalu stori.

Grayčani so se vdali in prosili, naj se jim ohrani vsaj srce „dobrega očeta“. Dne 27. marcija se je vgodilo njihovi zahtevi. Še sedaj se lahko bere napis, kateri kaže mesto, kamor je bilo shranjeno svetnikovo srce. Prenašanje in potovanje iz Gray-ja ni bilo podobno mrtvaškemu izprevodu, temveč veličastnemu zmagoslavju. Od vseh strani so vrele in se zbirale trume počastit svetih ostankov in dotaknit se krste svetnikov. Godili so se čudeži, mnogo bolnikov je bilo ozdravljenih. Mattaincourt ni pozabil svojega „dobrega očeta“. Kakor prej, vračajočemu se s potovanja, tako so mu dobri župljani tudi sedaj hiteli naproti preseči kanonike, naj „dobrega očeta“ prepeljejo do njih, da tukaj prenoči. Bil je uprav veliko-nočni ponedeljek. Kako se jim je mogla ta prošnja odbiti? Kreпки možje so nesli težko krsto po vseh ulicah mesteca in potem v župno cerkev. Prosili so Mattaincourtčanje kanonike, naj pustijo svete ostanke pri njih; sklenili so se braniti s silo, da jim jih ne odpeljejo. Ako bi se bili vdali možje, pa ženske niso bile voljne ukazati se vkloniti. Karol IV., ki je takrat mir sklenil s Francijo in podpisal takozvani „mali mir“, je trikrat zapovedal, naj se odpelje krsta svetnikova in Mattaincourta. A ukaza izvršiti ni bilo mogoče.

Tako sta dva meseca pretekla in rakev s častitljivimi ostanki je še vedno ležala pred velikim oltarjem župne cerkve v Mattaincourt-u. Vedno so pokrivali sveži venci cvetlic rakev, vedno so gorele krog nje nje premnoge sveče; vsak dan so dohajali romarji počastit truplo svetega moža.

Nestalni in neznačajni vojvoda lotarinski je zopet kršil pogodbo, sklenjeno s Francijo, in Francozi so zopet vdrl v deželo. Da se ne bi skrunili ostanki svetega moža, pokopalo je v noči med 16. in 17. avgustom dvanajst izbranih Mattaincourtčanov svojega „dobrega očeta“ v župni cerkvi med korom in ladijo.

Tedanje žalostne razmere niso dopuščale postaviti na grob dostojnega spomenika; kraj pokopa naj je bil še tajen. Ko so se pa razmere izboljšale, položili so na mesto tlaka nad odprtino grobovo kamenito

pločo s tem-le priprostim napisom: „Tukaj počiva telo častitljivega očeta Petra Fourier-a, župnika Mattaincourtskega, prevstrojitelja in generala reguliranih kanonikov in ustanovitelja družbe naše ljube Gospe. — Umrli 9. decembra 1640.“ Nad tem napisom se je dvigal na štirih stebrih sloneč spomenik.

Leta 1645 je prišel na svetlo prvi življenjepis svetnikov. To je mnogo pripomoglo, da se je naglo širilo čiščenje svetnikovo. Iz vseh bližnjih dežel: Burgundije, Lotaringije, Belgije, Švice, Nemčije pa so vreli ljudje na svetnikov grob. Število čudovitih vslihanj na priprošnjo Fourierovo se je vedno množilo. Lahko bi bilo že takrat gradiva nabrati za proglašenje izveličanim. A po predpisih svete katoliške cerkve mora preteči petdeset let po smrti v sluhu svetosti umrle osebe. Tudi so ovirale razne okolščine, posebno tedanje voj-skine homatije, uboštvo in slabe razmere obeh redovnih družeb, nekaj časa tudi izpraznjena škofovska stolica v Toul-u in marsikaj drugega še je oviralo, da se ni pričelo obravnavati o umrlem svetem možu. Prvega februarja 1686. so bile poslano vse dotične listine v Rim, in 4. majnika tistega leta so bile z navadnimi obredi razpečatene. Ne bomo tukaj opisovali, kako natanko sv. cerkev preiskuje življenje, junaške čednosti in čudeže, kateri se gode po priprošnji v sluhu svetosti umrlega. Tudi lepih in častitljivih obredov ne bomo naštevati, da nam ta razprava preveč ne naraste, vendar moramo tukaj omeniti, da so posebno natanko preiskovana bila mnoga književna dela blagega Fourier-a, kar je zelo zavlačevalo splošno preiskavo in končni uspeh. Tudi čudeži so bili premnogi dokazani. Izmed več nego 186 čudežnih vslihanj po priprošnji Fourierovi so jih odbrali devet, katera so bila vestno preiskana. Papež je določil in slovesno izjavil, da štiri vslihanja na priprošnjo Fourier-ovo so pravi čudeži. O drugih dogodbah se sv. oče ni izjavil.

Naj omenimo le enega teh čudežev. Dva sinčka nekega višjega sodnijskega svetnika iz Toul-a sta bila strta po vozu, ki se

je nanja prevrnil. Preden je bilo mogoče osloboditi ju izpod težkega voza, izdihnili sta dušo. Prvi je bil deset let, drugi deček je bil star štiri leta. Dva zdravnika sta bila hitro na mestu, ter sta vse poskušala, da bi znabiti še vzbudila in ojačila slabotno življenje. Pa bilo je vse zaman, otroka sta bila mrtva. Zdaj prinese žena enega teh zdravnikov več svetinj svetnikovih in nagovarja žalostno mater, naj priporoči otročiča svetniku, po čigar priprošnji je Bog storil že toliko čudežev. Z zaupanjem je mati vbogala. Komaj se je dotaknila z ostanki svetnikovimi glave mrtvega mlajšega otroka, kar odpre ta oči, ter popraša: „Ali leži moj bratec še pod vozom?“ Tudi stareji bratec je oživel, ter prašal po bratu in po očetu. Ko sta otroka zaužila nekaj hrane, položili so ju v posteljo. Druzega dne sta bila zdrava in vesela, kakor da se ni nesreča pripetila. — O kako so se zahvaljevali srečni stariši z dvema dečkoma, katera sta bila rešena iz žrela smrti, „dobremu očetu!“

Papeževa bula, s katero je bil Peter Fourier proglašen blaženim, bila je izdana 10. januarija 1730. l. Ob enem je sv. oče papež Benedikt XIII. naznanil, da se slovesno proglašenje blaženega vrši 29. januarija. Tudi je bilo v papeževem pismu izrečeno, da pripada Petru odslej pridevek „b l a ž e n i“, da se njegovi ostanki smejo častiti, njegova podoba se mora okrasiti s svetlimi žarki; njemu na čast se bodo morale duhovne ure, njemu v slavo se bode vsako leto 7. julij sv. maša darovala. Njegov praznik se bo obhajal kot večji praznik „festum duplex maius“ v njegovem rojstnem kraju „Mirecourt“, v mestu, kjer je umrl, v Grav-u in v Lunéville-u in v vseh samostanih redovnih kanonikov in sester „de Notre Dame“. Od tedaj se praznuje omenjeni blagdan na onih imenovanih krajih in v Rimu pri Lateranskih kanonikih. Slovesnost 29. januarija 1720 je bila v Rimu veličastna, pa tudi v rojstni deželi blaženega Petra so sledile krasne in ginljive slavnosti, katerih so se vdeležile nebrojne množice ljudstva.

Slovesnosti so se pričele v Gray-u, kjer je še dandanes shranjeno srce svetni-

kovo. Končale so se 30. avgusta 1732 v Mattaincourtu s tem, da so vzdignili častljivo truplo Petrovo in je položili v krasno izdelano škrinjico. — Veselje je bilo nepopisno.

Več nego sto let po proglašenju blaženstva je preteklo, preden se je začelo govoriti o proglašenju svetnikom. Politiške zmešnjave in homatije v Franciji in v Lotaringiji so bile temu vzrok. 20. junija 1845 je pa privolil sv. oče Gregorij XVI., da se sme obravnava o tem pričeti. Pij IX. se je jako zanimal za to zadevo ter je večkrat izrazil upanje, da „dobrega očeta“ skoraj pridruži svetnikom. Pa žal, da se to ni zgodilo.

Šele preslavni naslednik Piju IX. — Leon XIII. je proglasil blaženega Petra Fouriera svetnikom.

Dokazala sta se zopet dva čudeža. Dve neozdravljivi bolnici ste bili na priprošnjo blaženega Petra popolnoma ozdravljeni.

(Dalje prihodnjič.)

I. Bilc.

O krščanski umetnosti.

Dne 27. julija t. l. je imela nemška družba za krščansko umetnost glavno skupščino v Stuttgartu. Pri shodu je imel škof dr. pl. Keppler iz Rotenburga znamenit govor o krščanski umetnosti. Ta govor je toli bolj pomenljiv, ker se je škof Keppler proslavil z znanstvenimi spisi in se prišteva nemškim učenjakom. Naj tu sledijo glavne poteze in misli znamenitega govora. Rekel je med drugim: „Ne da se iz zgodovine izbrisati dejstvo, da so prvi in najboljši stvorili umetnosti pod navdihom religije zagledali beli dan in da je bila skozi veke cerkev rejnica umetniji in da jo je ona vdomačila med ljudstvom. To je treba poudarjati v dobi, v kateri se oznanjuje in veruje kakor dogma, da je ni in ne more biti religiozne in cerkvene umetnosti. Nasprotniki hoté to dokazati iz bitstva cerkve in iz bitstva umetnosti. Torej pravijo glede prvega: Cerkev deva v železje dogme in tradicije, proizvajala bode tudi v umetnosti vedno nove tradicionalne brezredinstvene smeri in prava, torej ne more nikdar iz cerkve izhajati živ umetnijski razvoj. A sama zgodovina cerkvene umetnosti najbolje izpodbija ta dokaz. Potem pa hočejo nasprotniki dokazati nemožnost cerkvene umetnosti

iz bitstva umetnosti; češ: vsaj ni poganske, niti krščanske, niti katoliške, niti protestantske umetnosti. Nego le ena sama umetnost je, to je: prisposodabljanje narave in izrazitev človeškega čuta z besedami, z glasovi, z oblikami in z barvo. Če so ta estetična pravila resnična in načelna, potem pač bi ne bilo krščanske umetnosti; a so le muhe pogubne zmote, ne pa načela. Cerkevni umetnosti so dalje predbacivali nje dozdevno nizko stališče. To smatrajo za slabost katoliške cerkvene arhitekture, ker se giba in dela po zlogih preteklosti. Pa tudi svetno stavbarstvo še kljub iskanja ni dospelo do novega stavbinskega sloga. Noben prijatelj umetnosti in cerkve ne more želeči, da bi se takozvana moderna stavbinska umetnost rabila pri cerkvenih stavbah*. Pri krščanski slikariji niso našli prostora naturalizem, verizem, impresijonizem, japanizem; pa vendar ne brani določna cerkvena prepoved krščanski umetnosti občevanja z moderno umetnostjo, nego to brani le njen lasten nagon (instinkt). Vsak razumnik pritrdi temu, da je imenovano nezdrav razvoj moderne umetnosti, katerega se cerkev ne more oprijeti. Eno pa le se je moralo čudno zdeti tudi laikom, namreč: brzi tek in skok v razvoju moderne slikarije, jako hitra prememba smeri — brez stanovitnosti, brez doslednosti, brez vodečega načela, brez sigurnega krmiljenja. Kratko: Umetniji, ki se zove moderna, in ki se ponaša s tem, da je moderna, nedostaja značajnosti. Ona ne zna kaj hoče, kaj zamore, kaj naj stori, le to zna, da na vsak način hoče učiniti efektov ter zvabiti pozornost nase. Več značajnosti treba svetni in tudi religiozni umetnosti, ki se je oškodovala po prijaznosti z moderno umetnostjo. Starokrščanska in srednjeveška umetnija je docela značajna. Prav iz tega vzroka je in ostane ona vzgledna in visoka šola krščanski umetnosti. Kdor hoče kaj izvršiti za religijo in cerkev, mora biti pobožen in cerkvenega mišljenja, ter se lotiti svetih predlogov s svetim strahom in spoštovanjem za čast božjo ter bližnjika spodbudo. A mora tudi biti trdnega in mirnega značaja, ker hodi po trnjevi poti, na kateri ni najti niti bogastva, niti slave, niti časti.“

Župnik Alojzij Kummer.

* Skladamo se s to idejo vendar-le pristavljajoč ob enem: „Omnia probate; quod bonum, tenete. — Vse poskusite, a kar je tudi tu v resnici dobrega, tega si prilastite!“

Vrednik.

Odpuški za rožni venec.

Sv. cerkev je kmalu spoznala imenitnost in vspešnost molitve sv. rožnega venca. Zato so papeži to molitev obdarovali z mnogimi odpustki. Upamo, da vstrežemo bralecem „Danice“, ako jih tu navedemo.

1. 5 let in 5 kvadragen odpustka je vsakokrat, kadar se zmoji pobožno en del rožnega venca. (Sikst IV. 12. maja 1479.)

2. 100 za vsak „Očenaš“ in „Češčena Marijo“, ako se moli vse tri dele objednem, ali pa vsaj en del.

3. Popolen odpustek enkrat v letu na katerikoli dan za vse one, ki vsak dan vse leto zmolijo vse tri dele, ali pa vsaj enega. Pogoji za ta odpustek so: izpoved, sv. obhajilo in molitev po namenu sv. očeta. (Benedikt XIII. 13. aprila 1726.)

Za skupno molitev sv. rožnega venca bodisi v cerkvi ali doma so po papežu Piju IX. (12. maja 1851.) sledeči odpustki:

1. Vsi odpustki, ki so podeljeni za posamezno osebo. Ako pa sama moli rožni venec, prejme to isto kakor ob vsaki skupni molitvi.

2. 10 let in 10 kvadragen enkrat na dan.

3. Popolen odpustek zadnjo nedeljo vsacega meseca, ako se vsaj en del vsaki teden trikrat odmoli. Seveda pod navadnimi pogoji.

Da bi se pač lepa molitev rožnega venca vedno bolj širila. Kako je gorel za-njo sosebno še ob rožnovenskem mesecu papež Leon XIII., ve še vsak.

O. Mirko M.

Mačeha.

(Povest.)

Poznaš li to cvetlico? Da, to je mačeha. Dobro, poslušaj, kar ti povem. Ko je ljubi Bog vstvaril cvetice, dal je vsaki cvetici barvo in ji tudi razodel barve pomen. Liliji je dal obleko nedolžnosti, — solnčnici barvo zatega srca in vijolici krilice ponižnosti. Tako je dobila vsaka svojo barvo, le ena cvetlica se je zapoznala in ostala brez oblačila — to je bila mačeha. Silno je vzdihovala pred božjim prestolom. Bog se je usmili in jo pobarval z ostanki barv. „Duša tvoja bodi čista,“ ji pravi in dno cvetice postane belo. „Srce tvoje bodi zlato“. In beli barvi se pridruži rumena, v katero se izlivajo črtice bele barve, vmes se pa tudi pokažejo tanke črne proge, kajti v lonček z rumeno barvo je malopred kanila

kapljica črne barve. — „Gospod, moje krilice ima madeže,“ pritožuje se mačeha. — „Ne toži“, reče ji Bog, „glej, bele proge, to so dobri otroci, kateri ti izprosijo nebesa; črne proge so pa hudobni otroci, kateri svojo dušo pogube, ako ne bodo izpolnovali četrte božje zapovedi in ti ne bodo izkazovali dolžne ljubezni in pokorščine. Tvoje zlato srce naj ljubi enako vse otroke, katere ti izročim. Da se pa ne pogubiš, da prestaneš lahko vse bridkosti, katere ti povzročijo hudobni otroci, dam ti še obleko ponižnosti.“ Po teh besedah je razlil Bog nad cvetico višnjevo barvo.

To lepo pripovedko sem slišala od zelo pobožne, bogaboječe in milosrčne gospe iz Lyona, ki je prišla s svojim soprogom prečisto Devico Marijo častit, za prejete dobrote se zahvalit in novih milosti izprosit na kraj, kjer naša dobra mati Marija izkazuje dan za dnem neizmerno milosti ljudem — to je v Lurdu. Tudi jaz sem bila tam in seznanila sem se s to blago gospo.

To pripovedko, kakor tudi odlomek iz svojega življenja sem pripovedovala mnogim ženam in mladenkam, je nadaljevala plemenita gospa, ker s tem hočem popraviti vse hudo, kar sem storila svoji drugi materi. Moj oče je premožen trgovec v Lyonu. Božja volja je poklicala mojo ranjco mater do sebe, zapustila je štiri otroke v nežni mladosti. Zapuščeni smo bili, skrbne materine roke je manjkalo povsod. Moj oče se oženi v drugič ter dovede dobro, pridno in bogaboječo ženo v hišo in ž njo božji blagoslov, kajti naše premoženje se je množilo. Naša nova mati je skrbela za nas kakor naša prava mati. Moje sestrice so se je koj privadile, le meni je bila trn v očeh. Ako sem le mogla, sem ji nagajala, za najboljše opominje sem bila gluha in svoje-glavna; storila sem vse, le tega ne, kar je ona hotela. Odgovarjala sem ji, kadar sem le mogla in celo tatvine sem jo dolžila. Moj Bog, groza me je, če pomislim, kakošna sem bila. Med tem sem pa hodila v cerkev, prejemala pogosto svete zakramente, miloščino delila in bolnike obiskovala, ali moja duša ni našla nikjer miru. Proti moji drugi materi me je še podpihovala moja najboljša prijateljca, jaz pa svoje sestre, da so tudi pozabile četrte božje zapovedi.

Blaga žena je vse voljno potrpela, darovala Bogu in prosila pomoči tudi pri nji, ki je tolažnica žalostnih? Kaj se zgodi? Po nekem hudem prepiru z mojo materjo, sem imela sanje. Raz

balkon naše hiše sem spuščala na vrt vodene mehurčke iz mila, veselila sem se kakor majhen otrok. Kar nakrat zapazim pod balkonom hudobca. Spustim balonček, ta postaja večji in večji v krasnih barvah. Na njem se pokažejo besede: „Tvoje molitve!“ A v tem trenutku se hudobec zareži in ploskne z obema rokama v mehurček. Izpustim drugi mehurček, pokažejo se besede: „Tvoja obhajila!“ Hudobec se še bolj zareži in ploskne v mehurček. Na tretjem mehurčku sem brala: „Tvoja dobra dela!“ Hudobec se zopet zareži in uniči mehurček. Četrty mehurček pa ni imel nobene barve. Rastel in rastel je, dokler se niso pokazale besede: „Dobra dela, katerih vsled svoje trme nočeš storiti!“ Hudobec se krohota, mehurček pusti, da pade na zemljo, pa se ne razleti. Hudobec ga hoče vzdigniti, a pretežak je, mehurček se je spremenil v svinec. Spustim še en mehurček; a ta je ognjen, iz njega švigajo strele in pokažejo se besede: „Četrta božja zapoved! Tvoji prepiri! Tvoj napuh! Tvoja nevoščljivost! Tvoje hudobije!“ Hudobec se divje krohota in ognjeni mehur pade s tako silo na svinčeni mehur, da se zemlja strese, odpre in pogoltne hudobca in oba mehurja. Prebudim se nato v groznem strahu. Nič več ne morem očesa zatisniti in komaj čakam jutranjega svita. Potem hitim vsa preplašena, vsa zbegana v cerkev tje pred oltar, kjer stoji čudodelna podoba presvetega Marijinega srca in prav goreče molim in prosim pomoči. Marija me gleda prav milo in iz njenih oči berem: „Ali si moj otrok? Zakaj si taka! Pobiljšaj se! Izpolnjuj svoje zapovedi! Ne pozabi četrte božje zapovedi!“ Ves dan nisem imela miru in svoje druge matere sem se ogibavala ta dan. Po noči sem zopet sanjala. Molila sem pred kipom Matere božje. Kip se oživi in Marija stoji v svojem blišču pred menoj s solznimi očmi. Za nekaj časa slišim sladki glas: „Otrok, ali naj delam čudeže s tabo?“ Nato se prebudim in s svetim strahom premišlujem sanje. Zjutraj hitim v cerkev, poklekнем pred čudodelno podobo presvetega Marijinega srca in se ji vsa darujem ter jo prosim, naj me ne zapusti, temuč vodi po poti, da izveličam svojo dušo.

Ko sem strmeč gledala to, sklenem nadalje po Marijini volji živeti in enkrat srečno umreti. Potem opravi dolgo izpoved, prejmem sv. obhajilo ter hitim domu. Stopim pred njo, kateri sem toliko bridkosti napravila in govorim: „Mati,

odpustite! Nikoli več vas nočem razžaliti, sprejmite me za svojo hčer!“ Ona pa pravi solznimi očmi: „Ta dan je najsrečnejši v mojem življenju, ko mi je Bog dal izgubljeno hčer nazaj. Vedi, jaz sem prevzela dolžnost pred Bogom in tvojo ranjco materjo. Ljubila sem te vedno in molila za te, da postaneš v resnici dobra.“ Nato me je poljubila. Živelim smo zdaj v najlepšem miru in moje sestre so postale tudi dobre.

Kmalu potem me snubi vgladen mož, dober katoličan, plemeniti značaj. Bil je vdovec in je imel hčerko dvanajst let staro. Stariši so bili zadovoljni, a težko sem se odločila za ta korak. Ko sem pa spoznala, da je božja volja, poročila sem se s strahom zaupajoč v božjo in Marijino pomoč. In Marija me res ni zapustila. Živim prav srečno v zakonu. Deklica se me je oprijela z vsem srcem in Bog mi je dal tri otročičke, kateri jo imajo radi, ona pa nje. Zdaj sem še bolj spoznala napake, katere sem storila v svojem življenju.

Do vsega tega slabega pa so me privedle moje prijateljice, o katerih sem mislila, da so dobre, a v resnici so bile hudobne, ker so me hujskale in napeljevale do hudega. S soprogo materjo opravljava dobra dela skupno, božji blagoslov počiva nad delom mojega soproga in Bog je nas postavil v stan, da lahko storimo veliko veliko dobrega, kar upam ne bodo vodeni mehurčki pred Bogom. V zahvalo za velike dobrote sva prišla s soprogom semkaj v Lurd Marijo častit, hvalit in se ji priporočiti. Gospica Vera.”

= Častita! Prosim Vas ob vsakako pričakovanju še nadaljnjih Vaših lepih duševnih proizvodih Vašega pravega čast. krstnega ter rodbinskega imena. Ne menimo natisniti teh imen; saj se tudi vse druge Vaše čast. „Daničine“ sotrudnice skrivajo za psevdonimi. A sami moramo tega vedeti. Oblastvo namreč zahteva tako od nas. Vredništvo.

Mučenci.

Starokrščanska povest Milutina Mayerja
(Dolge)

„Ne kristijani!“ sikne Julij. „Galerij sam je zažgal, da bi laže zvalil krivdo na kristijane.“

„Pojdimo v mesto, da poizvemo, kaj pravijo Rimljani!“ meni navzočnim eden.

„Pojdimo! . . . Pojdemo!“ pritrdijo mu drugi.

Julij in Valerij se zavijeta v togi, ki sta ji bila odložila v izbi, in ostavita starčka Severa samega z diakonom Hilarijem.

Duhovnik dvigne roko na odhajajoča in ju blagoslovi z znamenjem svetega križa...

„Krist bodi z vama!“ vzklikne jima za slovo.

Mladeniča sta krenila po najbližji poti do Avrelijevega mosta in od tam ob Tiberi proti Forumu, kjer je bil izložen usodni cesarski ukaz, ki je obetal težke in bridke dneve spoznavalcem krščanske vere.

Valerij je bil jako otožen in v skrbeh. Nepovoljni glasovi o cesarskem ukazu so ga vsega zbegali. On je jel sam pri sebi že zdvajati in bati se za krščanstvo. Neizmerno ga je bolelo, ker je pretila kristijanom taka nevihta.

Čim bolj sta se bližala središču mesta, tem razločnejše sta čula vpitje in psovanje, ki je blizu Foruma presegalo že slehrno mero... Iz mešanice in gneče prostega ljudstva so prihajali divji, sirovi vzkliki:

„Smrt kristijanom!... Ubijte jih!... Smrt sovražnikom cesarja in države!... Smrt!... Smrt!“

Ko je čul te odurne vzklike krvoločne rimske druhal, stiskal je Valerij srdit pesti in bil gotov, da takoj premikasti tistega, ki bi se ga drznil napasti.

Krog stebra pred sodno palačo na Forumu, kjer je bil izložen cesarski ukaz naperjen proti kristijanom, bila je silna vrvnja in gneča. Vse je dihtivo čitalo okrutne cesarske odredbe. Mnogi, čitanju vešči, so brali drugim na glas, kar je bilo napisano na stebru, a druhal je vsak hip motila čitanje trume:

„Živio božanski cesar Dioklecijan!... Smrt kristijanom!...“

Besno so se drvili in razhajali v stranske ulice iskat kristijanov hote znositi se nad njimi... Velika tolpa je krenila proti Tiberi, kjer so na desnem bregu stanovali mnogi kristijani.

Emonski.

(Dalje prihodnjic.)

Z r n j e.

Pijanec se izpreobrne, kadar se v jamo zvrne. To je naroden pregovor. Bil je pred mnogimi leti v sodnji ilirsko-bistriški pomožni uradnik — pisar, kateri je bil priden in predstojnikom priljubljen. Pa mlad še je začel pijančevati in vdajal se je vedno bolj žganju, tako, da so ga morali iz pisarne odstraniti. Sel je na svoj dom na Pivko; tukaj je ljudem pisaril, postal je zakotni pisač; a pičli zaslužek je tudi tu navadno vtopil v vinu in žganju. Izgubljen je bil popolnoma; a v cerkev je pa vedno hodil. Spoznaval je tudi svojo grozno napako, a manjkalo mu je trdne volje, odločnosti, stanovitosti tako, da se ni mogel vzdigniti ter kreniti na pravo pot. Bilo je o veliki noči, ko sem se v družbi z mnogimi pivškimi tovarišidijaki na težkem vozu peljal v noči na velikonočne počitnice. Polna luna je lila svojo blede svetlobo na cesto in okolico. Vsa družba mladeničev je pospala in tudi voznik je dremal zanašaje se na svoje „pametne“ konje. Le jaz, sedec pri vozniku, nisem dremal, temuč gledal pred se na cesto in na blede kraške skale, katere je čarobno razsvetljeval mesec. Pa glej, kaj je to? Zazdelo se mi je, da vidim sredi bele ceste ležati nekaj temnega, črnega. Konji in voz so zmiraj bliže prihajali, bili smo le par korakov od temnega, nedoločnega predmeta oddaljeni. Zgrabil sem iz rok vajete zaspanemu vozniku, in konje ustavil ter voznika zbudil rekoč, naj gre pogledat, kaj je tista črna stvar; znabiti je kedo izgubil plašč. Voznik skoči z voza, ter zakriči: „Pijani Jožek je;“ med tem ga z vleče v cestni jarek ter konje požene naprej. Da se ni voz ustavil, — v par trenutkih bi bil pijani Jožek povožen in mrtev. Jožek, kakor sem slišal pozneje, je pijančeval dalje ter si pripijančeval smrtno, neozdravljivo bolezen. Občina ga je poslala v ljubljansko bolnišnico, kjer ga je skoraj umirajočega obiskal Z—ski župnik, kateri mi je pravil, da ga je našel izpokorjenega, skesanega, vdanega v voljo božjo. Jožek Š. je za dni potem umrl pripravljen, kolikor je takemu mogoče.

J. B—c.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli in velja po pošti za vse leto 6 kron, za pol leta 3 krone, za četrt leta 1 krono 50 vin. Zunaj Avstrije velja za vse leto 7 kron; za Ameriko 9 kron. Ako bi bil petek praznik, izide „Danica“ dan poprej.

V Ljubljani se dobivajo posamezne številke po 10 vinarjev v tabakarni: Makso Brusovi, pred škofijo 12.